

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē
Istoria**

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

VIII. De Collectis nocturnorum Hymnorum, tam Arianorum, quam Homousianorum, & de pugna in illis facta: Et quòd cantus Antiphonarum ab Ignatio Deifero est institutus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

& oculos habet & aures, & manus ac pedes quemadmodum homines. Hi vero qui cum Dioscoro sunt, Origenis doctrinam sequentes, impium dogma inducere conantur, Deum scilicet nec oculos, nec aures, nec manus nec pedes habere. Hac fraude Theophilus multos Monachos decepit: ortaque est inter illos gravis diffensio. Et iij quidem qui Philosophiae studiis animum excoluerant, ea calliditate minime sunt circumventi: sed Origeni ac Dioscoro adhaerunt. Simpliciores vero qui & numero plures erant, acti zelo succensi, statim adversus fratres insurrexerunt. Facta est igitur inter illos divisio: seque invicem tanquam impios carpebant. Et illi quidem qui à Theophilii partibus stabant, fratres suos Origenistas & impios appellabant. Alii contra, eos qui cum Theophilo sentiebant, Anthropomorphitas cognominabant. Ex quo non mediocris alteratio inter Monachos, & bellum inexpiable exarsit. At Theophilus, posteaquam animadvertisit rem ex animi sui sententia successisse, cum magna hominum multitudine Nitriam petuit, quo in loco erant Monachorum domicilia: & Monachos contra Dioscorum ejusque fratres armavit. Illi in summum capitum discrimen adducti, vix tandem effugere potuerunt. Dum hæc in Ægypto gererentur, Joannes Constantinopolitanus Episcopus omnium istorum ignarus, Doctrinā & eloquentiā florebat, & sermones ubique celeberrimus habebatur. Primus etiam precatio[n]es quæ in nocturnis Hymnis fieri solent, tali de causa amplificavit.

D

CAPUT VIII.

De Collectis nocturnorum Hymnorum tam Arianorum quam Homostianorum, & de pugnâ in illis factâ: & quod cantus Antiphonarum ab Ignatio Deifero est institutus.

A Riani, sicut antea dixi, extra urbem Conventus Ecclesiasticos agebant. Singulis igitur Hebdomadis, quoties festi dies occurribant, Sabbathum intelligo ac diem dominicum, quibus collectæ in Ecclesiis agi solent, ipsi intra civitatis portas circa porticus publicas congregati, Hymnos apte ad

καὶ ὄφθαλμός ἔχει καὶ ὄτα, καὶ χέρια πόδας, καθά τοι οἱ ἀνθρώποι οἱ δὲ φειδοειδεῖ, φειδεῖς ἀκολυθῶντες, βλασφημοῦ δύγμα εἰσαγωγαί, ὡς ἀρχὴ θεος επι- ὄφθαλμός, ὄτε ὄτα, ὄτε πόδας, ὄτε χειρας ἔχει τέτω τῷ Θρίσματι σωματαῖς τὸν πλέιστον τῷ μοναχῶν καὶ γένεων πατρῷ τάσσονται αὐτοῖς ὅτι μήδια γεγονασμένον εἶχον τὸν νέν, καὶ σωματάγματα τὰ τὰ σοφίσματα. αἷλα κατοικοῦντος διόσκορου καὶ αινῆρος ἐπειθούσῃ οἱ δὲ αἴτιοι περι, πλειντες τε οἵτε, καὶ ζῆλον εχοντες μόνον, καὶ τῷ αἰδελφῷ εὐθέως ἔχοντες εὖ διαιρεοις ἐν αὐτοῖς, καὶ ἀλλήλες οὐδενας εὖντας διέσυνεγραψοι μήδια τοιούτοις αἰδελφοῖς οἱ δὲ ἑτεροι, αἴτιοι περιμορφωμένοι τὸν τέτυραντασθενταῖς γένεσιν καὶ μηδενὶ τῷ μοναχῶν πόλεμοι αἴτιοι τοιούτοις αἰδελφοῖς οἱ δὲ καὶ μοναχοὶ τοιούτοις, οἱ τῷ αἰνδρὶ αἰδελφοῖς δὲ καὶ μοναχοὶ τοιούτοις, μόλις διφορογον ταῦτα καὶ τὴν αἰγυπτίου γένερα, καὶ σατίνης πόλεως Πλίσκοποι λαμπτέως ηγούονται ταῖς διδασκαλίαις τελεῖνται διαβούσι. Ιππιανταῖς δὲ τοῦ ξένου ἡγεμονίας ταῖς περι τοῦ αἰτιφάνους μηδεμίᾳ διστοιχίᾳ τοιούτῳ οὐδενί εἴρηνται.

Κεφ. η'.

Περὶ τῆς αισχύνης τῆς μητροπολίου μετατρέπεται οὐδεὶς τοῦ ηγεμονίας τοῦ αἰτιφάνους, οὐδὲ τοῦ ηγεμονίας τοῦ αἰτιφάνους μηδεμίᾳ διστοιχίᾳ τοιούτῳ οὐδενί εἴρηνται.

ΟΙ Δεσμανίζοντες, ὥστε εὑφημοῦσι τῆς πόλεως τὰς σωματικὰς τὰς κατελάμβανον, Φημὶ δὴ τὸ τε ταῦτα καὶ η κνειακή, σὺ αὖτις αἴσπει τὰς σκιλποτὰς εἰσθατε γένεσιν, αἴσπει τῷ τῷ πόλεως πυλῶν καὶ ταῖς αἰδελφοῖς, καὶ αἰδελφοῖς αἰνητικάς πέποιται.

Δρειανὸν δόξαν σωματίεσσις ἥδον· καὶ τέτοιον οὐ ποίειν καὶ τὸ πλεῖστον μέρῳ τῆς νυκτός·
ιαστὸν δὲ σθεντον, τὰ τοιαῦτα αὐλικῶν λέγοντες, διὰ μεσοῦ τὸ πόλεως θέσησαντων πυλῶν,
καὶ εὖ τόπος ἔνθα σωμάτην καλελαμβανούσης ἐπὶ τῷ τόπῳ τοῦ ομούτου φερόντων λέγοντες οὐκέτι επανούσῃ τολμήπις γαρ καὶ τοιαῦταν ὡδίων ἔλεγον· περὶ εἰσιν οἱ λέγοντες τὰ τεῖχα μίαν διώματιν· τότε δὴ καὶ Ἰωάννης ἐν λαβεῖσις μῆτρις τῶν απλιθέρων ταῦτα τῷ τοιετῶν ὡδῶν ἀφελλαμένη τῆς ἐκκλησίας, αὐλιτίθησιν ἀντοῖς εὖ τῇ ιδίᾳ λαζ, ὅπως δὲ καὶ αὐτοὶ ταῖς Βικτεεναις ὑμνολογίαις χολαζούτες, αιμαρέστωτι μὲν τηλεῖς εἰπέντων φέρετε τοὺς, βεβαίας δὲ εὖ σκείεις φερότην ειστῶν πίσιν ἐγγάστωται· αὐτὸν ὁ μῦρος οκτὼς Ἰωάννης ἐδόκει εἶναι χρηστός· σωματεῖον καὶ κυριωτός τὸ τελόντερον ἐδέξατο· ὡς γαρ λαμπρότεροι οἱ τῷ ὄμορφίᾳ ὑμνοι σὺν ταῖς νυκτεεναις ὑμνολογίαις ἐδίκινυντο· Πίνενόντο γαρ ταῖς αὐτὸν ταρσοῖς δέργυροι, φέροντες φῶτα ἐπὶ τῷ πηκτίνῳ λαμπάδων, τῆς βασιλίδοντος εὐδοξίας ταρσερχόντος τηλεῖς αὐτάδαπάντων· πλήθος δὲ οἵ δέργυροις, καὶ ζηλοτυπία ληφθέντες, αἰμονᾶτο τε καὶ συμπληγάδας ἐπεχείρευν ποιεῖν· ἐπὶ γαρ εἰπτῆς φερόλαβεστος διωσίσας, ἐνθερμοὶ τε περὶ μάχην ἤσαν, καὶ κατεφρένεν αὐτῶν· μηδὲ μελλοτανεῖς εὖ, σὺν τῷ νυκτῶν συγκρέσσοις καὶ βάλλετο μῦρον μὲν μελάπτων βρίστων ὁ τῆς βασιλίδοντος, συγκρετῶν τότε εὖ ὑμνωδίας· απίληπτος δὲ καὶ πινες δὲ λαζ, δέξαμενοι περιέρων τῷ μερῶν ὑφεσις κυνηθεῖσις ὁ βασιλεὺς, διεκάλυπτε εὖ δρειανὺς τὰς ὑμνολογίας σὺν τῷ ἀμορίῳ ποιεῖν· καὶ τὰ μὲν λεγόμενα, τοιαῦταν λεκέσοις δὲ ὅθεν τὸν δέργην ἐλαβεν ἡ τοιαῦταν αἰνιφώνες ὑμνοις σὺν τῇ ἐκκλησίᾳ σωματικὴν ἀντιοχείας τῆς συρίσας, τετράποδον τοιαῦταν πέτρας θέτοκοποντος, διεστοσόλοις αὐτοῖς σωματικέτεντεν, ὀπλασίαν εἰδεν αὐγέλων, διὰ τῶν αὐλικῶν ὑμνων τὴν ἀγίαν τειχάδα ὑμνεύντων, καὶ τὸν πεόπον τοιαῦταν πέτρας θέτεντεν τῷ τοιαῦταν αἰνιοχείᾳ ἐκκλησίᾳ παρέδωκεν· ὅθεν δὲ εἰ πάσαις

R r

ad omnes postea Ecclesias permanavit.
Et hæc quidem de antiphonario hym-
norum cantu accepimus.

ταῖς ἐπιληπίαις ἀντὶ ή τοῦ σέδοσις διεῖδε
ἔστι μὴν ἐν ὁ αὐτὲς τῶν αἰνιφώνων ὑμεῖς
γράψεις.

CAP. IX.

*De Monachis cognomento Longis: & quo-
modo Theophilus cum implacabiles inimi-
citas adversus Joannem eorum causa su-
cepisset, deponere illum conatus est.*

Haud multo post Monachi unà cum
Dioscoro & ejus fratribus ex soli-
tudine profecti, Constantinopolim ve-
niunt. Aderat cum illis etiam Isidorus,
olim quidem carissimus Theophilo,
tum verò inimicissimus ob hujusmo-
di causam. Petrus quidam fuit Alexan-
driæ Ecclesiæ Archipresbyter. Huic in-
fensus cum esset Theophilus, Ecclesia
eum expellere statuit: eique hoc cri-
men objecit, quod mulierem quandam
scēta Manichæam ad sacra mysteria ad-
misisset, antequam ab errore Mani-
chæorum eam abstraxisset. Sed cum
Petrus mulierem hanc scēta suę renun-
tiasse diceret, nec absq; sententia Theo-
philii susceptram fuisse, Theophilus tan-
quam calumnia appetitus graviter ex-
canduit. Affirmabat enim, ejus rei
se penitus ignorarum fuisse. Petrus igitur
testem sibi advocavit Isidorum, quod
Episcopus non ignorasset id quod de
muliere factum fuerat. Versabatur
Romæ tunc temporis Isidorus. Missus
enim fuerat à Theophilo ad Damatum
Romanæ urbis Episcopum, ut illum
cum Flaviano Antiocheni Episcopo
ingratiam reduceret. Quotquot enim
Meletio adhaerant, secernebant se à
Flaviano propter jusjurandum Flavianum,
sicut antea dixi. Roma itaque rever-
sus Isidorus, & à Petro ad testimoniu-
m dicendum vocatus, mulierem Ma-
nichæam annuente Episcopo susceptram
fuisse affirmavit, ipsumque Episcopum
sacra mysteria ei præbuisse. Hinc ad
iram concitatus Theophilus, utrumque
Ecclesia ejecit. Hanc ob causam Isidorus
quoq; unà cum Dioscoro & fratribus
illius Constantinopolim venit, ut ea quæ
contra ipsos per vim & calumniam gesta
fuerant, coram ipso Imperatore &
coram Episcopo Joanne convincerentur.
Quibus cognitis, Ioannes viros quidem
illos honorifice exceptit, & à precum